

Obavijesti, prikazi knjiga

News, Retrospects

IN MEMORIAM

Prof. dr. sc.
Vladimir Lapter
1923. - 2002.

Nakon dugotrajne i teške bolesti izgubili smo svog poštovanog učitelja, dugogodišnjeg suradnika, kolegu i dobrog prijatelja gospodina Vladimira Laptera, umirovljenog profesora Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Rastanci su uvijek bolni, osobito kad se rastajemo zauvijek. Teško je reći posljednje zbogom čovjeku koji nam je puno godina, čak desetljeća bio blizak kao čovjek, suradnik i prijatelj. U trideset šest godina koliko je prof. Lapter bio zaposlen na našem Fakultetu, svima nam je nesebično pružao svoju pomoć.

Kada smo mu se obraćali za savjet i povjeravali mu svoje probleme, uvijek je svakog spremno saslušao. Tijekom svog dugogodišnjeg rada na našem Fakultetu puno je puta iznio konkretne prijedloge te dao veliki doprinos razvoju struke u cjelini.

Rođen je 21. travnja 1923. godine u Varaždinu, gdje je pohađao osnovnu školu i gimnaziju. Godine 1945. upisuje Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i diplomira 1952. godine. Nakon liječničkog staža i obveznog terenskog rada (1952.-1954.) započinje na Klinici za maksilofacijalnu kirurgiju kod akademika prof.dr. Ive Čupara specijalizaciju iz stomatologije i polaže specijalistički ispit 1957. godine.

U jesen iste godine počinje akademsku karijeru kao asistent u Zavodu za ortodonciju, gdje je bio do umirovljenja.

Godine 1964. postaje sveučilišni docent nakon redovitog habilitacijskog postupka i obrane habilitacijskog rada: "Utjecaj jezika na razvoj gornje čeljusti i zubnog luka kod urođenog rascjepa".

Godine 1968. izabran je u zvanje izvanrednog sveučilišnog profesora, a 1971. izabran je u zvanje redovitog sveučilišnog profesora nakon prethodnog pozitivnog mišljenja Sveučilišnog znanstveno-nastavnog vijeća.

U međuvremenu, 1967. godine položio je i drugi specijalistički ispit iz tada novoformirane specijalnosti - ortodoncije.

Osim u zemlji, usavršavao se je kao stipendista Svjetske zdravstvene organizacije u Danskoj, Švedskoj, Norveškoj, Njemačkoj, Švicarskoj. U okviru kulturno-prosvjetne suradnje boravio je kao predstavnik naše stomatologije na sveučilištima u Poljskoj.

Kao gost-referent održao je predavanja na sveučilištima u Bernu, Bologni, Bonnu, Bruxellesu, Budimpešti, Erfurtu, Gra-

zu, Innsbrucku, Stockholmu, Strassbourgu, Warszavi, Würzburgu, Wrocławu i Zürichu.

Godine 1966. postao je predstojnik Zavoda za ortodonciju i pročelnik kliničkog Odjela za ortodonciju KBC-a.

Godine 1974. obranio je disertaciju: "Konstrukcija radne metode za ispitivanje djelovanja lepezastog vijka u tretmanu kompresija u interkaninom sektoru" i stekao time stupanj doktora medicinskih znanosti. Odgajio je generacije studenata i specijalista, bio je mentor magistarskih radova i disertacija, te komentor kvalifikacijskih radova.

Bio je predsjednikom odnosno članom brojnim stručnim povjerenstvima prilikom izbora u zvanja na našem Fakultetu, Medicinskom i drugim fakultetima.

Bio je aktivnim sudionikom brojnih znanstvenih, stručnih i edukativnih skupova u zemlji i inozemstvu.

Osuverenio je nastavu iz ortodoncije u dodiplomskom i poslijediplomskom studiju kao i rad iz uže specijalističke domene mnogim novim sadržajima.

Razvio je i uveo novine u ortodontskoj dijagnostici, organizirao je i uveo u rad prvu ambulantu za fiksne ortodontske zahvate u nas. Realizirao je biomehaničku koncepciju u ortodontskom terapijskom pristupu.

Bio je izrazito darovit organizator i znanstvenik, svestranog iskustva, pedantan i zahtjevan. Njegove su sposobnosti podjednako cijenili kolege, tehničari, sestre i studenti. Podjednako je temeljito prenosio svoje bogato znanje i iskustvo studentima, poslijediplomantima i svojim doktorantima. Isticao se izradbom nastavnih pomagala.

Objavio je preko 100 znanstvenih odnosno stručnih radova.

Bio je autorom udžbenika odnosno dijelova udžbenika iz područja ortodoncije.

Brojni njegovi radovi citirani su u znanstvenim radovima domaćih i stranih autora i u referalnim katalozima odnosno časopisima.

Autor je brojnih elaborata i napisao o znanstvenoj, nastavnoj, zdravstvenoj i organizacijskoj problematici, te niza recenzija.

Bio je organizator, predsjedavajući, odnosno član predsjedništva brojnih domaćih i stranih skupova, kongresa, simpozija, poslijediplomskih tečajeva.

Bio je urednik odnosno član uredništva zbornika radova, sinopsisa, prigodnih kataloga.

Jedan je od organizatora časopisa *Acta Stomatologica Croatica* i bio je njegov dugogodišnji urednik. Bio je osnivač časopisa Hrvatskog stomatološkog vjesnika kao i savjetnik uredništva, urednik Stomatološkog leksikona.

Uspostavio je znanstvene kontakte s mnogim istaknutim znanstvenicima na području ortodoncije i stomatologije u Evropi i SAD.

Bio je voditelj istraživanja o kraniofacijalnim karakteristikama blizanaca u okviru projekta V-59: "Problemi rasta i

razvoja djece i omladine", financiranog od tadašnjeg SIZ-a SR Hrvatske.

Obavljao je mnoge dužnosti na Fakultetu, Sveučilištu, znanstvenim, zdravstvenim i stručnim institucijama.

U dva mandata bio je prodekan. Dekan Fakulteta bio je od 1981. do 1985. godine.

Zbog znanja i iskustva postao je i predsjednik Stomatološke sekcije Hrvatske i kao takav predložio i osnovao Ortodontsku sekciju Hrvatske 1966. godine.

Bio je počasni predsjednik Ortodontske sekcije Zbora liječnika Hrvatske, član Glavnog odbora Zbora liječnika Hrvatske. Bio je redoviti član Medicinske akademije Hrvatske.

Bio je član Znanstveno-nastavnog vijeća Sveučilišta u Zagrebu, član Kolegijalno-poslovnog tijela Stomatološkog fakulteta, član Federation Dentaire Internationale 1985.

Za svoj je rad primio brojna priznanja i nagrade. Nosilac je nagrade "Pavao Čulumović" Zbora liječnika Hrvatske, nagrade "Dr. Juraj Bocak", najvišeg odličja za razvoj ortodontije, republičke nagrade "Ruđer Bošković" za dostignuća na području prirodnih znanosti.

U razdoblju od godine 1985. do umirovljenja, 1989. obavljao je dužnost voditelja za znanstveni rad i poslijediplomsku djelatnost Fakulteta.

Bio je duhovit, sklon profinjenom i njemu svojstvenom humoru. Bio je stručnjak, znanstvenik, učitelj, pedagog i prije svega čovjek. Volio je prirodu od Japetića do Logarske doline, volio je svoju obitelj, volio je svoj vrt u Vinogradskoj, i naš vrt u Gundulićevoj.

Zahvaljujemo mu na primjeru koji nam je pokazao svojim odgovornim ispunjavanjem svih obveza.

Hvala Vam dragi naš profesore, za sve dobro što ste učinili svom Fakultetu i Hrvatskoj stomatologiji.

Zadržat ćemo Vas u trajnoj uspomeni. Počivajte u miru. Neka Vam je pokoj vječni.

Vlado Carek

IN MEMORIAM

Prof. Vladimir Lapter 1923 - 2002

After a long and serious illness we have lost our respected teacher, co-worker, colleague and good friend of many years, Prof. Vladimir Lapter, retired professor from the School of Dental Medicine University of Zagreb, who died on the 24th February 2002.

Partings are always painful, especially when we part forever. It is difficult to find the words to say farewell to a man who was for many years so close, as a man, co-worker and friend. In the thirty-six years that Prof. Lapter was employed at the School he extended his unselfish help to us all. He was always ready to listen whenever we turned to him for advice or

confided our problems in him. During his many years at the School his valuable suggestions were often a great contribution to the profession as a whole.

Prof. Lapter was born on 21 April 1923 in Varaždin, where he attended primary and high school. In 1945 he enrolled at the School of Medicine University of Zagreb and graduated in 1952. After obligatory medical practice and fieldwork (1952-1954) he began specialising in dental medicine at the Clinic of Maxillofacial Surgery under Academician Prof. Ivo Čupar, and passed the specialist examination in 1957.

In the autumn of the same year he started his academic career as Assistant in the Department of Orthodontics, where he worked until retirement. In 1964 he became Senior Lecturer after defending his thesis "The Effect of the Tongue on Development of the Maxilla and Dental Arch in Congenital Cleft".

In 1968 he was elected Associate Professor and in 1971 Professor. In the meantime, in 1967 he had passed another specialist examination in the then newly formed specialisation - orthodontics.

He spent time as a scholar of the World Health Organisation in Denmark, Sweden, Norway, Germany, and Switzerland. As part of the cultural-educational co-operation he spent time as President of Croatian Dental Medicine in Universities in Poland.

As a guest-referent he held lectures at universities in Bern, Bologna, Bonn, Brussels, Budapest, Erfurt, Graz, Innsbruck, Stockholm, Strassbourg, Warsaw, Würzburg, Wrocław and Zürich.

In 1966 he became Head of the Department of Orthodontics and Principal of the Clinical Department of Orthodontics at the Clinical Hospital Centre. In 1974 he defended his dissertation "Construction of Methods of Work for Testing Parts of the Fan-Shaped Screw in the Treatment of Compression in the Inter-canine Sector", and acquired the title Ph.D.

He educated generations of students and specialists and was mentor for M.Sc. and Ph.D. theses, and co-mentor for qualification theses.

Prof. Lapter was a President or member of numerous professional committees for vocational appointments at the School of Dental Medicine, the Medical School and other faculties. He was an active participant in many scientific, professional and educational meetings in Croatia and abroad.

He modernised the teaching of orthodontics in graduate and post-graduate study and developed and introduced innovation in orthodontic diagnostics. He organised and introduced the first clinic for fixed orthodontic interventions in this country. He realised bio-mechanic conception in orthodontic therapeutic approach.

He was an exceptionally gifted organiser and scientist, with versatile experience, pedantic and demanding. His ability was equally valued by colleagues, technicians, nurses and students. He passed his abundant knowledge and experience equally to students, postgraduates and Ph.D. candidates. His teaching aids were exceptional.

Prof. Lapter published over 100 scientific and professional papers. He was author of a textbook and parts of a textbook in